

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI
MTIHANI WA UALIMU DARAJA LA A

614

MAARIFA YA JAMII

Muda: Saa 3.

Mwaka: 2003

Maelekezo.

1. Karatasi hii ina sehemu **A, B** na **C**.
2. Jibu maswali **yote** katika sehemu **A** na maswali **mawili (2)** kutoka katika kila sehemu **B** na **C**.
3. Zingatia maelekezo ya kila swali.
4. Andika majibu yako kwa kalamu ya wino wa bluu au mweusi isipokuwa michoro ambayo itachorwa kwa penseli.
5. Vikokotozi **haviruhusiwi** ndani ya chumba cha mtihani.
6. Simu za mkononi **haziruhusiwi** katika chumba cha mtihani.
7. Andika **namba yako ya mtihani** katika kila ukurasa wa kijitabu chako cha kujibia.

SEHEMU A (Alama 40)

Jibu maswali yote katika sehemu hii.

1. Eleza maana ya ukoloni mamboleo kwa kifupi.
2. Taja maumbile manne ya ardhi ambayo yanaweza kuwakilishwa na mistari ya kontua.
3. Fafanua sababu tatu za kuzunguka kwa maji baharini.
4. Bainisha athari tano za mabadiliko ya tabia ya nchi kwa kilimo.
5. Andika tarehe na mahali pa Mkutano wa Berlin wa mwaka 1884.
6. Eleza kwa kifupi jinsi mabonde ya ufa yanavyoundwa.
7. Taja na fafanua kwa kifupi aina tatu za biashara kulingana na eneo.
8. Bainisha matokeo matano ya ufugaji wa kuhamahama katika mazingira.
9. Eleza kwa ufupi jinsi ukoloni ulivyochangia katika kugawanywa kwa Afrika.
10. Toa mifano miwili ya vyanzo vya nishati ya kisukuku na miwili ya vyanzo vya nishati mbadala.

SEHEMU B (Alama 30)

Jibu swali moja (1) kutoka katika kila kipengele.

Kipengele I: Jiografia

11. Jadili njia tano za **kudhibiti uharibifu wa misitu** nchini Tanzania.
12. Tathmini umuhimu wa **mifumo ya usafirishaji wa anga** katika kukuza utalii.

Kipengele II: Historia

13. Chambua sababu tano zilizosababisha mataifa ya Ulaya kuchelewa kutawala maeneo ya pwani ya Afrika Mashariki.
14. Eleza kwa mifano jinsi vita vya kikabila vilivyodhoofisha upinzani dhidi ya ukoloni.

SEHEMU C (Alama 30)

Jibu swali **moja (1)** kutoka katika kila kipengele.

Kipengele I: Jiografia

15. Fafanua faida tano za kutumia mifumo ya taarifa za kijiografia (GIS) katika ufundishaji.
16. Eleza kasoro tano za kutumia mchoro wa ubao katika somo la Jiografia.

Kipengele II: Historia

17. Bainisha mambo matano ambayo mwalimu anapaswa kuangalia wakati wa kuchagua zana za kufundishia Historia.
18. Eleza kwa nini kupanga masomo ni muhimu kwa mwalimu wa Historia.